

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.

This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sötheborgska Magazinet.

Torsdagen, den 20 Martii 1766.

Slutet af Herr Joh. Thomsons * Winter-tankar.

Winternen herrkar, försträcklig, öfver det underkusmade året. Huru dödt
ligger det våxliga riker! Huru stumm är den svingande flocken! Se,
fåfänga människja! se här dit lis afslödradt. Inom några få år, är din
blomstrande vår förbi, din sommars brinnande styrka, din mogna höst
som wishar uti älden; omsider kommer den bleka vintern, som gör slut
dåepå och släpper ned förhångslet på släde-platsen. Ach! hwart hafva nu
dessa drömar om höghet tagit vägen? dessa slippiga hopp om fällhet? denna
åträester stort rykte? dessa somnlöse omsorger? dessa bestäffsame, förlande,
dagar? dessa, lustigt förflugne, högtidelige nättar? dessa flygtige tankar, för-
spilde mellan onde och gode, och som utslipstat dit lis? Nu är alt försvunnet.
Blott bygden lefver beständigt, odödelig, människo-slägrets aldrig svikande
vän, och lederska til fällhet däruppe. Och si! där kommer den härlige mor-
gonen: den andre födslen af himmel och jord. En waknande natur hörer
det ny-skapande ordet, och sprittar upp til lis i allstöns förhålligade stick,
sei för altid från plåga och vdd — I förgäfves wise! I blindt förmåtna!
som nu blygens i stoftet, ärer den magt och wishet, som I ofta tadtade.
Ser nu ordsaken, hwarföre den wärdige, som gjorde soga wäsende af sig,
lefde i stillhet och dog fördragad: hwarföre froma människjors lett i lissti-
den var galla och mycken grämelse: hwarföre den öswergisna ånkän och
hannes faderlöse barn blefwo missarne uti en hungrig enslighet, då öfverflöd i

M

palatser

* Denne ypperlige Poeten gör sin Nation heder. Han föddes i Skotland år 1700, kom til London, och, redan känd för sina Malde-lekar, utgaf där i Mars 1726 sina betragtelser öfver Wintern, 1727 öfver Sommaren, 1728 öfver Våren, och 1730 öfver Hösten. Hans snille wishar sin glans öfveralt i dessa, som i de flera hans arbeten; det lärda England förundrade hans skrifter, och et godt hverta gjorde hans person åfslig. Han dog af en förylning år 1748. De första upplagorne hede han förut förbättrad och tilökta. Jag har fölgt den sista upplagan som inkem i London 1762, hvarav förste tomen, i stort quart-format, häller 468 sidor, utom åttafliga kopparstycken.

palather krystade sin nedriga tanke, at göra sig oriktig behof: hwar före
himmels-född sanning och täcklig besedelighet burit röda wedernälen utaf wid-
söpelsens gjisla: hwo artöre tillstådde pläger, den grymme förderwaren, fiend-
den i vår egen barm, förbittrat all vårt lyckslighet. I förtynkte frome! Då-
äble så! som här står oböselige under lishwets tryckande bördar; uthärdar dock
än en stund; så är det förbi, hvad ert instränkta oga, som allehast såg en
liten del, räknade för onde. Wintertiödens stormar gå snart ösver, och en
oinstränkt vårt skal inrymma alting inom sin krets.

Fortsättning af Orda-listan. (Se N:o II.)

K.

Klar tös, dågelia piga.

Bocka, Bolt, Råperock, barndrägt. Kl-
pekjortel. Kläcka.

Klomma, Klämma, säges om wargen.

När man ser wargen, plågar man ro-
pa: han Klomme dig! och då blir han
ur stånd at skada vostaven, fast man
litval för salerhets skull jagar efter ho-
nom. På en del ställen brutar man och
uprepår detta utrovs formular: Hå!

Klämme dig! Klämme dig! Kläm-
me din tand, om du är hon eller han!

Detta talas at Klomma den grå. En
så Klommad eller Klomtäftad warg
skal val kunnna med lästarna nazzga,
men ej skada, något kreatur, förrän
han kommer inunder en rotvälta, d. å.
Den mark som fastnat vid rotén as et
windfallet trå: och då blir han om-
Klommad — Sötklommad köld,
mycket sträng köld. Det ser förtklo-
mat ut, aswigt, farlige.

Klypa, uppa, flamma med handen. Klipat.
Kläcka, förlå, räcka til: Det Kläcker
intet. Et annat Kläcka, Kläcka til, be-
tyder at göra alteration. Det Kläcker
i bonom, han sprittar til af frugtan.
Klack.

Klöf jörd, som hwarken tål särdeles regn
eller sol. Brukas oft om svaga drag-
nöt o. svådlemmade människor. Klök.
Knartwulen, olättig ösver all ting. En

gammal knarr. Gå ut knarras i dö-
tarne. Knarra.

Knisp af sig, knips, knipst, stearsticken,
gräntyt.

Gå i knäppestjört, gå kladd allenast i
lärl och fjörel.

Kock, tupp. Örkock, orre. Kock.
Konn, korn. Konner, hornet. Kon-
bonden, kornbonden, kornblek, blint
om sommarqvallarne utan åsteden.
Kornbonden går.

Kräka, den sjuke går och kräker, tager
korta och matiga steg. Man soer och:
han har krupit upp, går och hänglar.
Kräkesför, en som nägorlunda åter-
fört sin halsa. Kreka.

Kränglet, finlig.
Krullen, quic, wacker. Krullen pilt.
Krislet barn. Krellet.

Krogstinn, tjoc och set: brukas oft om
en, som sväller af högmod och gör sig
förräffligan grötmyndig. Kräfslinn.

Kuhlde, Ågge uhlde. Fjäderså satta
Kuhlde, aggetulor.

L.

Läpelått, som har ondt af munnen, fan
a i tiag.

Laring. God laring, lagom segel-mind.

Lista sig fram, hjälpa sig fort med liuet,
med smä t. a ter. Lista sig.

Loff, Knie-laffare. Loffe.

Löpa gumrigaß, springa hals es. bisfrud.

Madolle

M.

Madolit bus, där gerna gifves til båsta,
Marienstäda, Nöspotta. En saltissö fist.
Til Minnensmås för detta, aldrig, ad
Calendas Graecas.
Mo, trött. Moken. Cfr. Benmod.
Mutta. Var hönan utvurpit och fäller
sjädrarne, muttar hon.

N.

Nämmas, Nänna. Jag nämns icke at
så honom, han förmynken ömhet at gö-
ra det. Han nämndes, eller nämndes,
icke at åta sig mätt; var altsör karg
et gora det. Det nämndes han icke.
Ninnas.
Nösta, en stor tapp eller tråplugg i en
så. Nögel.
Nög, njugg, farg. Nög wind, knapp.
Nöte, nöte, ogerna. Nökt.
Nösä, nöritä si. Nösat du?
Nyten, plural. nyttne, husagtig, nogräk-
tig, om tiden.
Nyväcke, nytt upptog, nytt puss eller
ärende.

O.

Obenso, fritalig.
Ohang, näl ester föhan. Ohängn.
Obhemeligen, oanla mycket, valde.
Onälig, oreg. til unæs o. å. Onalug.
Ömlig, hen, as svag helia, otislig. Ömlig.

P.

Paja, kläda. Paja wål på en. Han är
wål pajad. Brukas ock om at sätta
ondt; å wen, at få betalning för nä-
got stämlsyde; den fick paja. Paja.
Palla omkring, sryla landet omkring.
Pallare, lingsrykande tiggare.
På wän och warg har jag detta, i all
händelse, och om det behövtes. På vän
och varning.

Penningepuke, simulgråt, en som ligger
och ruga penningar.
Piösten, Piöster, modfåld, slätt til hu-
meur, oansenlig.
Putt-härsten, ösver alt lag renlia, gran-
laga. Det skal vara så putthärster,
Gå bemars! På samma sätt brutas
och fyrsturen. Putthärsk.

Q.

Qvara sig, hemta krafter.
Qwert, heilesundra. En saltissö-fist.
Qwigga, sages om föret, när des lämme-
tid är inne. Ståla, om stoet. Dehla,
om suggan. Dal.

R.

Ragata, små-främersta, som far landet
itrung. Brukas ock som ötnamn, om
en utiärd qwins-person at träta. Ragat.
Rama, råfa. Jag ramas dig väl. Ram.
Rastla, gå som man kan. Jag vil rastla
ner til båten. Huru står til? hå, det
rastlar. Man säger ock i samma me-
ning: det sätter sig. Raste.

Rödanka, hafva livet eller intet at göra.
Rumm, ut. Följa någon rumm. Gack
rumm, at se hvem det är. Han är
rumme, ucom dörren. Rumm.
Ruskolt wader, oroligt och slärtigt.
Russ, sto. Ung-russet, det unga stoet.
Russ.

Rustig, rast, tiltagen.

S.

Sätta, lyda. Sätta mig, tro mig. Sätta
Sätta bort något, förlora det såsom då
man rejer eller springer vårdlös.
Sinka, hinder. Sinka.
Skadd, dimba. Skadda, dimbon. Skadde.
Skadda, simdra. Fara til skaddorne,
drunkna på bass vatten.
Skaffa sig plogman. Herr Ryloherden
Bask i försyninga har sage mig före
vissa,

wifso, det skal vara brukeligt ut et härad i Länet, at när änkan öfverlagt hos sig, hvem hon wil hafta till man, gör hon icel honom och frågar, om han wil blihwa hennes plogen till värren, det är, om han wil hjälpa hennes åt bruta åtven. Hovvar han då och kommer, så är saken riktig, at han skal blihwa hennes brudgume.

Skamfuba, orena öfvermåttan, hårdeligen tiltala. Skamfuhl, åwerkan på

Kläder, åker, kreatur: Det var et skärm ful.

Skamper tid, svår tid ester födan. Skamper.

Skee, åker-ren. Skede.

Sker, skata. Skera strickar, skatan sätter sig vid väggarna och strattar, som ester sagan, alio sker emot lustiga gästers ankomst. N. på Drost-landet, Kdurum. Skerra.

Sluet härnast.

Kundgörelser.

Nästkommande lördag eller den 22 Martii, som är Maria Bebodelse-Dag, kommer, ester Hans Kongl. Majestäts allernädigsta förordnande, den kungliga collecten för Frimurare Barn- och Kopptympnings-huset här i Staden att insamias uti Gustavi Domkyrka.

Directionen af det nyare Ost-Indiska Compagniet lundgör härmad, at den 20 infundande Junii kommer et ytterligare sammanföllt af 20 Procent, utsaf de subscribevade capitaler, at geras; til den andan behagade Herrar Intressenterne insätta i Niksens Standers Banque för Compagnie's ratning, eller inbetalda dem mi Compagniers Contoir i Stockholm, uti Herr Commercie-Råd Finlays hus, och här i Staden uti Herr Directeuren Holtermans hus, samt då tillika inleswerera sina actier til quittencers påstriswande.

Den uppå Konungsgården och Stabs-bostället Orrholmen, til den 19 och 20 Martii, utesatte auction, bliswer, för mellankomme omständigheter, upskuren til den 25 och 26 uti innewarande månad, då densamma ofselbart, ester förra kundgörelser, företages.

Måndagen efter Påsk, eller den 7 April, klockan 2 estermiddagen, behagade samtelige ledamöterne af denne Stadens Sjuk- och Begravnings-Cassa sig uppå vanligt ställe, på Rådhush-Salen, insinna, och sine quartals penningar jämte för er lit beskala; då åsiven de, som i denna Cassa wilja sig intresiva, kunna det vid samma tillfälle verkställa.

På Quibergsnås finnes til köps extra god Ångelst sådes-hofra och korn.

Färst lar och kopp-smör försäljes nu och framdeles i sommar på vanliga stället, uti Herr Borelli hus, på Drottninge-gatan.

På nästkommande Palm-Söndag, så väl som Långfredag, klockan 5 ester astonsongarne, bliswer Pergoleses Passions Musique fullstämmt utsörd, uti stora Rådhush-Salen. Billetter kunna erbållas både på Beurzen, och vid ingången, för en Plattpynt. På senare stället bekommias tryckta versar til bemålte Passions Musique.

